Gemeente Albrandswaard

Introductieprogramma Raad
25 april 2022

Planning
&
Control

Financiën

Gemeente Albrandswaard

Wat willen we behandelen?

- Even voorstellen……
- Gemeentefinancien (inkomsten / uitgaven)
- Reserves & voorzieningen
- Begrotingssaldo en ontwikkelingen
- Gemeentecontrol en rechtmatigheid
- Planning & Control cyclus

Gemeente Albrandswaard

Even voorstellen…

Cluster Financiën (50 fte)

Manager Financiën (Peter Versluis)
Strategisch Business Advies (Karel Weeda)
Team Financiële specialisten (o.a. P&C)
Team Financieel advies
Team Financiële Services (administratie)
Team Belastingen (Ridderkerk)

Gemeentecontrol (Rob van der Stoel)

Onafhankelijk gepositioneerd

Gemeente Albrandswaard

Begrotingsomvang

Wat denkt u;

Hoeveel geven we uit?

Hoeveel komt er binnen?

Begroting GR BAR-organisatie.

- Kosten bedrijfsvoering
- uitvoeringskosten lokaal autonoom beleid

Gemeentefinancien inkomsten

Gemeente Albrandswaard

Gemeente Albrandswaard

Begroting 2022 in één oogopslag

In dit overzicht ziet u in één oogopslag hoe de gemeente aan haar geld komt en hoe we dat het komende jaar willen uitgeven. Deze en nog veel meer cijfers staan ook allemaal in de begroting voor 2022. Met trots presenteert dit college een sluitende begroting en houden we Albrandswaard financieel gezond. Met een balans tussen voorzieningen, lasten en nieuwe ontwikkelingen. De uitdaging is dit voor de toekomst zo te houden. We blijven benaderbaar, betrouwbaar en betrokken met oog voor de menselijke maat.
Het college van burgermeester en wethouders

€ 58.368.300

Inkomsten

Waar komt het geld vandaan?

=

€ 36.949.200

Het grootste deel ontvangen we van het rijk.

+

€ 21.419.100

De rest ontvangen we uit lokale heffingen en overige inkomsten.

Afvalstoffenheffing (2022)

Vast tarief

€ 275 € 367

Variabel tarief

Per zak (60 liter) € 0,75

Per container (240 liter) € 3,00

Rioolheffing (2022)

€ 203 € 270

15,2 miljoen Lokale heffingen

OZB	€	7.317.300
leges burgerzaken	€	322.300
lijkbezorging	€	214.400
vergunningen	€	355.000
afvalstoffenheffing	€	3.994.500
rioolheffing	€	2.981.300
overige leges	€	8.400

6,2 miljoen Andere inkomsten

grondexploitaties	€	1.663.100
dividend	€	203.500
onttrekking reserves	€	895.000
huur en erfpacht	€	1.076.700
overige	€	2.387.600

Gemeentefinancien uitgaven

Gemeente Albrandswaard

€ 57.797.700

Uitgaven

Waar gaat het geld naartoe?

Per inwoner
€ 2.234

Openbare orde, veiligheid en algemeen bestuur

bestuur	€	2.472.800	€	96
burgerzaken	€	839.100	€	32
crisisbeheersing en brandweer	€	1.308.700	€	51
openbare orde en veiligheid	€	219.200	€	8
overig	€	25.000	€	1
Totaal	**€**	**4.864.800**		

Ruimtelijke ordening, wonen & economie

beheer overige gebouwen en gronden	€	353.600	€	14
economische ontwikkeling	€	118.600	€	5
fysieke infrastructuur	€	18.400	€	1
ruimtelijke ordening	€	828.900	€	32
grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	€	1.691.300	€	65
wonen en bouwen	€	142.100	€	5
overig	€	25.000	€	1
Totaal	**€**	**3.177.900**		

Educatie

onderwijshuisvesting	€	581.700	€	22
basisonderwijs, beleid en leerlingenzaken	€	1.340.500	€	52
media	€	307.900	€	12
samenkracht en participatie	€	235.400	€	9
Totaal	**€**	**2.465.500**		

Buitenruimte

verkeer en vervoer	€	4.160.300	€	161
economische havens en waterwegen	€	601.700	€	23
openbaar groen en recreatie	€	2.746.700	€	106
riolering	€	2.393.800	€	93
afval	€	3.561.800	€	138
milieubeheer	€	870.600	€	34
begraafplaatsen	€	404.700	€	16
overige	€	1.177.000	€	45
Totaal	**€**	**15.916.600**		

Sport

sportbeleid en activering	€	99.000	€	4
sportaccomodaties	€	1.553.300	€	60
Totaal	**€**	**1.652.300**		

Sociaal Domein

wijkteams	€	2.139.000	€	83
inkomensregelingen	€	5.972.300	€	231
arbeidsparticipatie	€	1.205.000	€	47
WMO en schuldhulpverlening	€	4.611.100	€	178
jeugdhulpverlening	€	2.792.700	€	108
gespecialiseerde jeugdzorg	€	1.557.300	€	60
volksgezondheid	€	1.394.600	€	54
overig	€	1.123.400	€	43
Totaal	**€**	**20.795.400**		

Overig

financien	€	1.260.000	€	49
overhead	€	7.248.400	€	280
overig	€	416.800	€	16
Totaal	**€**	**8.925.200**		

Gemeente Albrandswaard

Reserves en voorzieningen

Reserves:

- **Bufferfunctie, weerstandsvermogen**
- **Algemene reserve en bestemmingsreserve**
- **Onderscheid incidenteel en structureel**

Voorzieningen:

- **Opvangen kosten toekomstige verplichtingen**

Algemene reserve dient ter dekking van de risico's en bepaalt mede het weerstandsvermogen.

Gemeentecontrol: Monitoren, toetsen en adviseren over de kaders van de financiële positie van de gemeente

Risicobeheersing en Weerstandsvermogen.

Gemeente Albrandswaard

Bron: concept jaarrekening 2021

Risico's	Weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces Financieel Imago/politiek Informatie/strategie Juridisch/aansprakelijkheid Letsel/veiligheid Materieel Milieu Personeel/Arbo Product	Algemene reserve Reserve MPO Reserve Sociaal domein

Weerstandvermogen

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\textbf{€ 17.241.558}}{\text{(€ 3.758.500 + € 1.040.800) = } \textbf{€ 4.799.300}} = \textbf{3,92}$$

>2,0 is uitstekend

Nota R&V: **Algemene Reserve > 6 miljoen**

Weestandsratio > 1,5

Begrotingssaldo en ontwikkelingen

Omschrijving		2023	2024	2025	2026
Meerjarig perspectief van de Begroting 2022		**685.000**	**495.600**	**695.300**	**-23.000**
Structurele gevolgen 2e tussenrapportage 2021		-149.000	-150.000	-153.800	-153.800
Structurele effecten jaarrekening 2021		0	0	0	0
Structurele effecten 1e tussenrapportage 2022					
Uitgangspunt voorjaarsnota 2023		**536.000**	**345.600**	**541.500**	**-176.800**

- Inflatie
- Indexatie
- Herijking gemeentefonds
- Stijgende energieprijzen en grondstoffen
- Regeerakkoord Rutte IV doorrekening
- Krapte arbeidsmarkt, lonen en CAO
- Oorlog Oekraïne en gevolgen (lokaal opvang vluchtelingen, globaal recessie)
- Woningbouwopgaven, energietransitie, hervormingsagenda jeugd
- Meicirculaire! (onduidelijkheid financiering Rijk)

Planning en momenten raad.

Gemeente Albrandswaard

Gemeentecontrol en rechtmatigheid:

Rol / belang van gemeentecontrol:

1. Onafhankelijk
2. Adviserend
3. Toetsend

Actieve rol op het gebied van:
- Toepassing van wetten en regels
- Richtlijnen
- Procedures en protocollen

Gemeentecontrol en raad

Taken gemeentecontroller o.a.:

1. Adviseur van de griffie en raadsleden inzake financiële en accountantszaken m.b.t. de controle en de rechtmatigheid
2. Monitoren van de voortgang collegeprogramma
3. Signaleren en rapporteren omtrent afwijkingen beschikbaar gestelde middelen, planningen of inhoudelijke afwijkingen
4. Monitoren, toetsen en adviseren over de kaders van de financiële positie van de gemeente

Gemeente Albrandswaard

Rechtmatigheid – Oude en nieuwe situatie

Waar staan we nu?

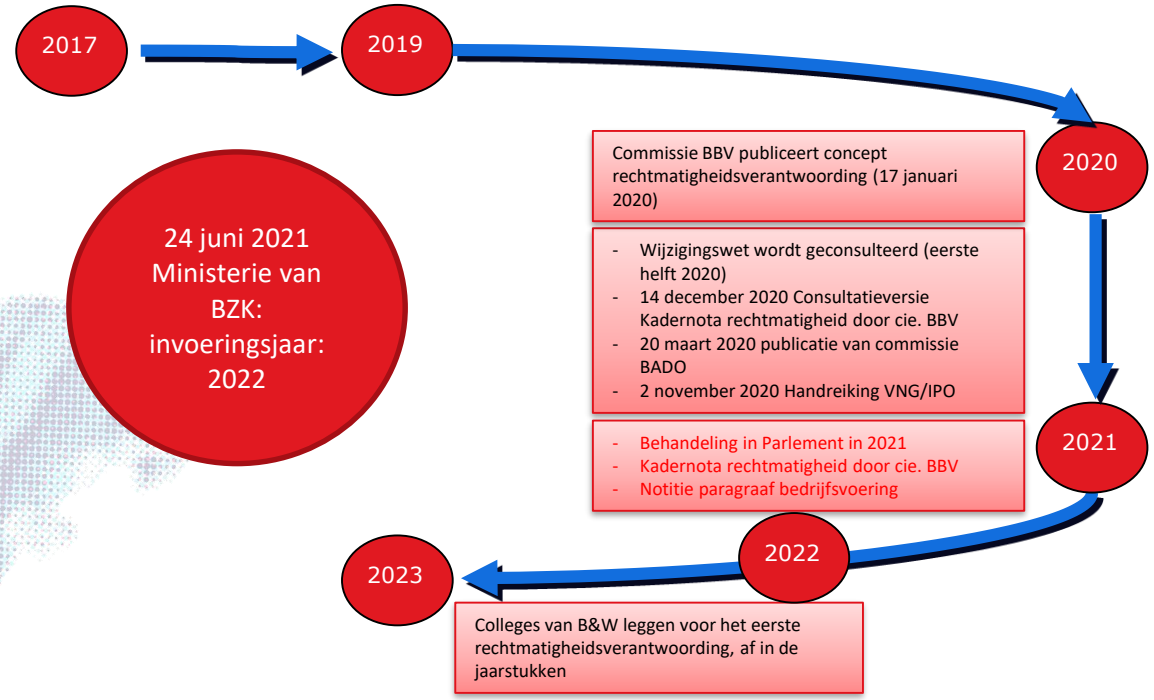

Gemeente Albrandswaard

Rechtmatigheid

Wat betekent de nieuwe verantwoordelijkheid voor het college en raad?

- Gemeente stelt zelf rechtmatigheidsverantwoording op
- Accountant verantwoordelijk voor getrouwheidsoordeel
- Herijken / inrichten / vastleggen van interne controles en processen
- College presenteert vooraf jaarlijks controleplan
- Voor de start van de accountantscontrole stelt college jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording vast
- College presenteert zelf de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording aan de Raad
- Raad stelt vooraf de kaders

Gemeente Albrandswaard

Planning en Control cyclus

Koen Suijkerbuijk

Gemeente Albrandswaard

Planning & Controlcyclus

Als je weet waar je naar toe wilt kun je:

- **Meten**
- **Bijsturen**
- **Verantwoorden**
- **Doelen bijstellen**

Gemeente Albrandswaard

Wettelijk kader P&C

Gemeentewet

- Begroting en jaarrekening zijn verplicht
- Programma-indeling voor de begroting
- Jaarrekening is weerspiegeling van de begroting
- Toezicht door provincie
- Financiële verordening (art. 212)

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Gemeente Albrandswaard

Financiële verordening

- Conform art. 212 Gemeentewet
- Belangrijke kapstokverordening
- Regelt verhouding tussen raad en college
- Huidige verordening is van 2017
- Art. 2: Raad stelt bij aanvang raadsperiode programma-indeling, paragraafindeling en indicatoren vast

Gemeente Albrandswaard

De beleidscyclus

- Vierjaarlijks, i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen
- Coalitieprogramma / Agenda van de Samenleving / Raadsakkoord
- Jaarlijkse uitwerking in voorjaarsnota en begroting (P&C)

Gemeente Albrandswaard

P&C-cyclus

Planning: de planmatige inzet van middelen (geld) om de gewenste doelstellingen te realiseren

Control: de beheersmaatregelen die getroffen worden, om te zorgen dat:

de doelstellingen conform planning worden gerealiseerd

er tijdig kan worden bijgestuurd

Eén P&C-cyclus duurt bijna twee jaar

Kaderstellende en controlerende rol van de raad in de P&C-cyc

Gemeente Albrandswaard

Planning &Control-cyclus

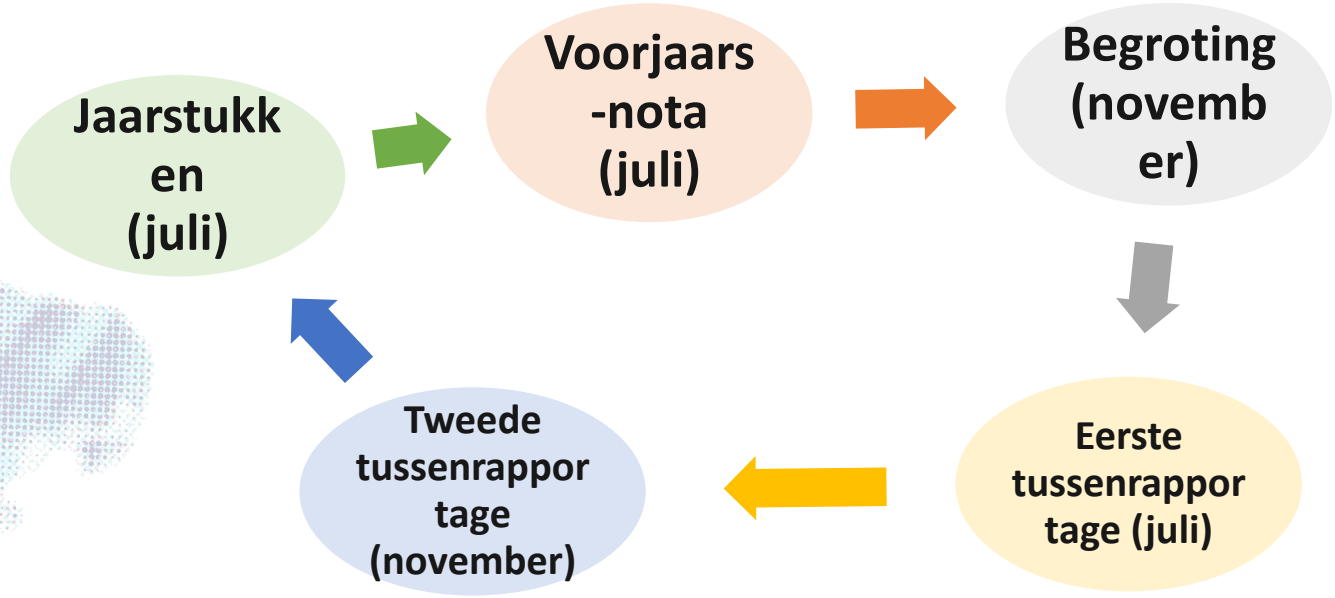

Planning & Control cyclus

Gemeente Albrandswaard

Voorjaarsnota – welke richting gaan we uit? Kaders.

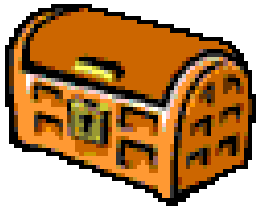

Begroting, wat willen we bereiken? Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Tussenrapportage; meten, analyseren, bijsturen.

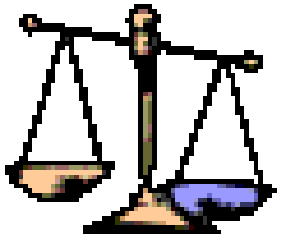

Jaarrekening; de balans opmaken en verantwoorden.

Gemeente Albrandswaard

Voorjaarsnota

Doel: vaststellen van de kaders voor de begroting door de raad;

Hiervoor is het nodig om inzicht te hebben in:

- actuele (landelijke) ontwikkelingen en onvermijdelijke posten
- actueel meerjarenperspectief
- effecten vanuit jaarstukken en 1e tussenrapportage
- incidenteel of structureel geld

De Voorjaarsnota heeft geen wettelijke grondslag, wel opgenomen in financiële verordening

Knelpunt: de effecten van de meicirculaire zijn nog niet bekend bij opstellen VJN

Gemeente Albrandswaard

Begroting

- Integraal afweegmoment: waar geven we ons geld aan uit
- Vaststellen begroting = budgetrecht raad
- Belangrijkste sturingsinstrument van de raad
- Raad autoriseert college voor budgetten op programmaniveau
- Verdeling in een aantal programma’s (hier liggen qua sturing en transparantie kansen)
- Programma-indeling en eventuele onderverdeling moet bekend zijn vóór opstellen begroting

Gemeente Albrandswaard

Begroting; De drie W's

Gemeente Albrandswaard

Begroting en speerpunten

Er liggen kansen om de begroting een nog beter sturingsinstrument van de raad te maken, o.a:

- De 3 W's omzetten in een doelenboom met speerpunten.
- Aansluiten op informatiebehoefte van de raad
- (Beleids)doelstellingen SMART geformuleerd
- Gekoppeld aan indicatoren (meten van maatschappelijk effect)
- Zorgt voor prioritering en verbanden

Gemeente Albrandswaard

Beoogd maatschappelijk **effect**

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Verbindingen met andere doelenbomen
- Openbare orde en veiligheid
- Openbare ruimte en verkeer
- Milieu
- Sport
- Maatschappelijke ondersteuning
- Onderwijs
- Jeugd

Doelen

- De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd
- De gezondheid van inwoners is beschermd

Subdoelen

- Inwoners zijn zich bewust van de invloed van leefstijl op hun gezondheid
- Het zorgnetwerk biedt vroegtijdige ondersteuning
- Hulp in nood is geboden daar waar nodig

Activiteiten

- (Preventieve) Maatregelen als voorlichtingen en trainingen gericht op het voorkomen en verminderen van huiselijk geweld.
- Faciliteren van voorlichting over gebruik alcohol en drugs (o.a. op scholen)
- Lang gezond Twenterand
- Collectieve preventie uitvoeren door de GGZ
- Inzetten ambulant medewerker verslavingspreventie
- Uitvoeren en in stand houden van de jeugdgezondheidszorg, prenatale voorlichting e.d.
- Gericht op het functioneren van het zorgnetwerk:
  -Bieden van optimale coördinatie
  -Verbinden van 0e en 1e lijns zorg
- Faciliteren van de verbindingen in het zorgnetwerk door uitvoeren ZAT's en SOT's
- Uitvoeren en in stand houden van GGD m.b.t. bestrijden van (infectie)ziekten en optreden bij incidenten
- Bestrijden van de eikenprocessierups
- Beheren en vervangen van de bestaande AED's
- Financieren en regie houden op:
  - Verslavingszorg
  - Geestelijke Gezondheidzorg e.d.

Gemeente Albrandswaard

Begroting; Indicatoren in de begroting

- Objectief, meetbaar en vergelijkbaar
- Geven inzicht in (beleids-)doelstellingen of bepaalde ontwikkeling/trend
- Desgewenst met streefwaarden
- Gegevens van www.waarstaatjegemeente.nl en additionele rapportages, zoals (Burgerpeiling)

  Monitor Sociaal domein

Gemeente Albrandswaard

Begroting

Andere onderdelen van de begroting:

- overzicht baten en lasten (ook per taakveld)
- uiteenzetting financiële positie
- Verbonden partijen (met wie doen we dit samen)

Verplichte paragrafen

- Zeven verplichte paragrafen (lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid)
- Dwarsdoorsnede van begroting (en jaarrekening)
- Onderwerpen waaraan politieke of financiële risico’s zijn verbonden

Gemeente Albrandswaard

Begroting; resumé

Provincie:

- Voldoende weerstandsvermogen (100%)
- Begroting structureel in evenwicht: structurele lasten worden gedekt door structurele baten
- Meerjarig sluitende begroting

BBV:

- Alle investeringen worden geactiveerd
- Kapitaallasten worden structureel in de begroting opgenomen

Gezond financieel beheer:

- Huidige inwoners betalen voor huidige voorzieningen
- Algemene reserve dient ter dekking van risico’s
- Er wordt geen beleid gedekt vanuit de Algemene reserve
- Bij voldoende weerstandsvermogen kan het meerdere worden ingezet ter dekking van incidentele lasten

Gemeente Albrandswaard

Tussenrapportage (Turap)

- Rapportages van college aan de raad
- 2 x per jaar. Peildata: 1-4 en 1-9
- Rapportage op afwijkingen in de begroting
- Afwijkingen vastgelegd door de raad in financiële verordening
- Financieel > € 25.000
- Actualisering beleid (speerpunten)
- Structurele gevolgen jaarrekening
- Overzicht investeringen

Gemeente Albrandswaard

Jaarstukken (Jaarverslag en jaarrekening)

- Verantwoording van college aan de raad over de uitvoering van de programma's over het afgelopen jaar
- Weerspiegeling/tegenhanger van de Begroting
- Het college legt verantwoording af aan de raad
- Jaarverslag is beleidsmatig
- Zelfde opzet als de programmabegroting
- Jaarrekening is financieel
- Controle door externe accountant
- Vóór 15 juli bij provincie

Gemeente Albrandswaard

Doorontwikkeling P&C

Er liggen kansen om het P&C instrumentarium door te ontwikkelen met als doel verbeteren van zowel transparantie als sturing op beleid.

- Raadsmodule
- Speerpunten en/of Doelenboom (incl. indicatoren)
- Programma-indeling
- Financiële verordening

Graag gaan we met een werkgroep uit de raad hierover in gesprek

Gemeente Albrandswaard

Vragen?